

WOJEWÓDZKA STACJA SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNA w OLSZTYNIE LABORATORIUM w ELBLĄGU	INSTRUKCJA	STRONA 1 / LICZBA STRON 2
	I-06/PO-OBŻ-03	WYDANIE 1
	INSTRUKCJA pobierania próbek wody do badań chemicznych dla Klientów samodzielnie pobierających i dostarczających próbki do Laboratorium	DATA OBOWIĄZYWANIA: 01.03.2017 r.

**Egzemplarz
Nieaktualizowany**

Instrukcja określa tryb postępowania podczas pobierania i transportu próbek wody do badań chemicznych z zaworów i kurków zainstalowanych na przewodzie wodociągowym oraz basenów kąpielowych.

Próbki wody do badań mogą być pobrane przez kwalifikowanych próbkobiorców lub pobrane i dostarczone przez Zleceniodawcę.

W przypadku pobierania próbek przez Zleceniodawcę, Laboratorium nie ponosi odpowiedzialności za sposób pobierania próbek oraz warunki ich transportu i przechowywania do chwili ich dostarczenia do badań. Przekazane przez Laboratorium wyniki badań nie uwzględniają zatem niepewności związanej z pobieraniem próbek.

1.1. Pobieranie próbek wody do badań chemicznych:

- przed przystąpieniem do pobierania należy zdjąć z kurka urządzenia przeciwzobryzgowie itp.
- wylot kurka lub zaworu obmyć wodą wodociągową
- przed rozpoczęciem pobierania próbki do pojemnika, spuszczać wodę przez ok. 5 min. do uzyskania stałej temperatury w celu ustabilizowania przepływu oraz składu wody
- próbki wody należy pobierać do odpowiedniego pojemnika (Tabela 1) przepłukanego przed pobraniem co najmniej dwukrotnie pobieraną wodą (za wyjątkiem pojemnika zawierającego środek utrwalający wówczas nie wolno butelki przepłukiwać)
- pojemnik napełnić całkowicie, bez pęcherzyka powietrza aż do przelania wody (za wyjątkiem pojemnika zawierającego środek utrwalający należy wówczas napełnić ją pobieraną wodą do objętości uniemożliwiającej wyplukanie środka utrwalającego)
- pojemnik z próbką szczelnie zamknąć od razu po pobraniu próbki i opisać podając następujące informacje:
 - data i godzina pobrania próbki,
 - imię i nazwisko osoby pobierającej próbkę,
 - miejsce pobrania próbki.

1.2. Pobieranie próbek z niecki basenowej

W basenach kąpielowych z układem recyrkulacji wody próbki pobierać należy z niecki basenu. Próbki wody należy pobierać bezpośrednio do butelki z głębokości ok. 30cm i szczelnie zamknąć (bez pęcherzyków powietrza). Odnotować temperaturę wody w momencie pobrania.

2. Postępowanie z próbkami w czasie pobierania i transportu:

- próbki należy trwale oznakować tak, aby w laboratorium nie było trudności z identyfikacją próbek
- próbki należy dostarczyć do laboratorium w dniu pobierania, możliwie jak najszybciej, podczas transportu należy unikać ekspozycji na działanie światła
- próbki należy zabezpieczyć przed uszkodzeniem, rozlaniem i zanieczyszczeniem zarówno podczas pobierania jak i transportu,
- pojemniki do próbek wody muszą być transportowane w czystych warunkach, bez narażenia na obce zapachy np. smarów, benzyny itp.

WOJEWÓDZKA STACJA SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNA w OLSZTYNIE LABORATORIUM w ELBLĄGU	INSTRUKCJA	STRONA 2 / LICZBA STRON 2
	I-06/PO-OBŻ-03	WYDANIE 1
	INSTRUKCJA pobierania próbek wody do badań chemicznych dla Klientów samodzielnie pobierających i dostarczających próbki do Laboratorium	DATA OBOWIĄZYWANIA: 01.03.2017 r.

Tabela 1

Badane cechy i metody badawcze/pomiarowe	Rodzaj pojemnika	Typowa objętość potrzebna do wykonania pojedynczego badania	Utrwalenie próbki
Stężenie ołowiu, kadmu, niklu, chromu, manganu, glinu, miedzi Metoda absorpcyjnej spektrometrii atomowej z atomizacją elektrotermiczną (ETAAS)	PE	100 ml	Zakwaszenie HNO ₃ do pH ≤ 2
Stężenie miedzi, cynku, żelaza Metoda absorpcyjnej spektrometrii atomowej z atomizacją w płomieniu (FAAS)	S lub PE	100 ml	Zakwaszenie HNO ₃ do pH ≤ 2
Stężenie sodu Metoda płomieniowej emisyjnej spektrometrii atomowej (FAES)	PE	100 ml	Zakwaszenie HNO ₃ do pH ≤ 2
Stężenie arsenu, antymonu, selenu Metoda absorpcyjnej spektrometrii atomowej z generowaniem wodorków (HGAAS)	S lub PE	250 ml	Zakwaszenie HCl do pH ≤ 2
Stężenie rtęci Metoda absorpcyjnej spektrometrii atomowej z generacją zimnych par (CVAAS)	SB	250 ml	Zakwaszenie HNO ₃ do pH ≤ 2 + dodatek K ₂ Cr ₂ O ₇ [stężenie końcowe 0,05% wyrażone ułamkiem masowym]

S – Pojemniki szklane

SB – szkło borokrzemianowe

PE – Pojemniki z tworzywa sztucznego np. polietylenowe

Instrukcję opracowano na podstawie:

PN- ISO 5667-5 Jakość wody. Pobieranie próbek. Wytyczne dot. pobierania próbek wody do picia i wody używanej do produkcji żywności i napojów.

PN-EN ISO 5667-3 Jakość wody. Pobieranie próbek. Wytyczne dotyczące utrwalania i postępowania z próbkami wody.